

vedtoges med 156 stemmer mod 5; 7 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om afgift af motorkøretøjer.

(Lovforslag nr. L 86. Fremsat 22/11 78. Første behandling 29/11 78. Betænkning 6/12 78. Anden behandling 12/12 78).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 161 stemmer; 7 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af Christiania [af Honoré (KrF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 26. Fremsat 17/10 78. Første behandling 2/11 78. Betænkning 12/12 78).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Inden jeg åbner forhandlingen om denne sag, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der i den foreliggende betænkning af et mindretal er benyttet en række udtryk, som er i

strid med forretningsordenen og ikke hører hjemme i et parlament. Jeg må meget stærkt henstille, at man afstår fra den slags udtryk, som ikke styrker nogen argumentation, og som kun bidrager til at undergrave folketingets omdømme.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):

Til det af kristeligt folkeparti fremsatte beslutningsforslag er der af fremskridtspartiet stillet et ændringsforslag, der er blottet for enhver social og menneskelig forståelse.

Jeg må sige, at det er et ganske særegent betækningsbidrag, der er kommet fra fremskridtspartiet her. Et mere svulstigt sprog end det, der er anvendt i betækningsbidraget, skal man søge længe efter. De mange grove påstande og beskyldninger stempler fremskridtspartiet som et parti med en meget lav tolerancetærskel og et parti, der omgås sandheden meget ledfærdigt. Det undrer mig faktisk, at fremskridtspartiets 26 medlemmer af dette ting virkelig accepterer anvendelsen af det hadefulde sprog, som hr. Voigt har lagt navn til. Jeg synes faktisk, der er medlemmer af dette ting fra fremskridtspartiets gruppe, der i denne anledning burde skamme sig.

Voigt (FP):

Når vi har stillet det ændringsforslag, der nu er forhandling om, så skyldes det naturligvis, som det også fremgår af betænkningen, at vi mener, at seks måneder er alt for lang tid, man fortsat skal være ude i dette lovløse samfund.

Så kan man spørge: hvad betyder ordene »hurtigst muligt«? Ja, det betyder ganske enkelt, at hvis folketinget vedtager det, så prikker forsvarsministeren justitsministeren i ryggen og siger: så, nu har folketinget vedtaget det, og så skal Christiania ryddes. Men på den anden side må man da også her i denne tid forstå, at vi nærmer os julen, så det kunne da være hensigtsmæssigt at lade christianitterne få lov til at fejre jul derude og måske også nytår. Det skal ikke skille os ad.

Må jeg så ikke sige til hr. Tastesen, at ikke ét eneste af de udtryk, som er anvendt i be-

[Voigt]

tænkningen, efter min opfattelse er uhøviske eller på nogen måde med til at nedsætte det parlamentariske sprog. Det er danske ord alle sammen, og det er ord, som bliver anvendt, og jeg synes, at de ord, der er anvendt, er en udmærket måde at betegne dette samfund derude på. Jeg forstår slet ikke, at man kan opponere mod det, og jeg forstår slet ikke, at formanden kan gøre indsigelse mod det, for så burde man da have gjort det, inden det blev trykt. Jeg mener, det må have været hensigtsmæssigt.

Jeg anbefaler, at man stemmer for det stillede ændringsforslag.

Honoré (KrF):

Kristeligt folkeparti kan ikke stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi mener, at udtrykket »hurtigst muligt« er for uklart, og vi mener, at det er nødvendigt, at man bibeholder en tidsfrist – vi har sat den til 6 måneder – og at man også bibeholder ordene om, at der skal iværksættes sociale og boligmæssige hjælpeforanstaltninger som en forudsætning for gennemførelsen af dette forslag.

Schak Nielsen (DR):

Jeg skal blot henvise til min tale ved første behandling af dette forslag.

Jeg havde egentlig haft lyst til at kommentere fremskridtspartiets mindretal, som kun har én fordel, nemlig at det er et mindretal. Fremskridtspartiet mener, at christianitterne forurener på forskellig måde. Det må de jo gøre. Partiet taler om skraldespandssamfund og den slags. Jeg må sige, at man kan forurene på forskellig måde og på forskellige niveauer, og man kan altså også forurene ved sproget, den måde, man udtrykker sig på, og det er der altså nogle der gør.

Jeg havde egentlig en del bemærkninger til det, men jeg skal afstå fra det, bare konstatere, at vi ikke vil stemme for dette ændringsforslag og heller ikke vil stemme for forslaget som helhed.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 26 stemte for, 133 imod.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Voigt (FP):

Seks ministre og syv departementschefer og et utal af embedsmænd er blevet involveret i Christianiasagen. På den baggrund faldt det mig helt naturligt i forsvarsudvalget at spørge om, hvor mange offentlige udgifter man havde anvendt i forbindelse med Christiania. Svaret var, at det ved man ikke. Det helt kontante svar lyder: »Forsvarsministeriet kan oplyse, at der ikke findes en opgørelse over samtlige statslige og kommunale udgifter vedrørende Christianiaområdet.« Efter ministeriets opfattelse vil det ikke være muligt blot tilnærmelsesvis at opgøre størrelsen af disse udgifter, altså aner man ikke, hvor mange gode danske skatteyderkroner, der er fyldt i Christiania. Jeg synes, det er urimeligt, at forsvarsministeriet ikke har orden i sine husholdningsregnskaber.

Vi har også fået oplyst, at narkoen i Christiania ikke er steget, til trods for at man fra områdets beboere selv har bedt om hjælp til at få bremset væksten i narkoen. Man har fra politidirektørens side over for justitsministeriet oplyst, at det ikke er politidirektørens opfattelse, at der er sket en stigning i narkoen derude. Det forekommer os besynderligt.

Vi har også fået konstateret igennem udvalgsarbejdet, at en lang række af de danske love bliver overtrådt. Det bliver godkendt, man agter ikke at gøre noget ved det. Bl. a. i går i spørgetiden blev det på tre spørgsmål, som jeg stillede, helt klart oplyst fra de tre ministre, at det var man sådan set hamrende ligeglad med.

En af de ting, man også har fået oplyst igennem udvalgsarbejdet, og som jeg synes virker deprimerende, er, at man af gode danske tipsmidler har fyldt 107.000 kr. i dette samfund derude. 3.500 kr. har man brugt til en lejr tur for sociale tabere; andre penge har man brugt til reparation af traktorer og til affaldskørsel. Man har brugt 8.000 kr. til at rense skorstenene derude for, og man har til rottebekæmpelse brugt 1.500 kr. af gode penge, som kunne være kommet idrætten til gode. Derudover har man fået 35.000 kr. foræ-

[Voigt]

ret af tronskiftemønten; de var øremærket, men man har kun anvendt de 10.000 kr. De 25.000 kr. står stadig væk på en konto; dem kunne man dog have brugt i stedet for at bruge af sportens penge.

Man har så sandelig også brugt penge ude på Christiania af de penge, der kommer ind ved brevueflyvningerne. 10.000 kr. har man brugt. Vi har også igennem udvalgsarbejdet fået oplyst, at ude på Christiania skal der nu opstilles 200 stk. ildslukkere, og de skal sandelig også opstilles i omkring 40 skure og træhuse, der ulovligt – ulovligt – er blevet opført på området siden 1971. Altså ve den stakkel, der bygger et træhus til beboelse uden for dette samfund, der hedder Christiania, især hvis han yderligere er så fræk at spørge ministeriet: kan jeg ikke få en ildslucker sat op? – hvis der nu skulle gå ild i dette ulovlige hus.

Vi har fået at vide, at de årlige driftsudgifter derude er 860.000 kr. Der tænkes her på el og vand og andre forsyninger. Ministeren siger i et svar, at det kan dækkes ind ved, at beboerne betaler hver 80 kr. Når ministeren samtidig oplyser, at der er 789 registrerede beboere derude, hvoraf de 238 er udlændinge og de 30 er grønlændere, er der 521 tilbage, men så kan jeg altså ikke se, hvordan han vil få 80 kr. pr. person til at dække de årlige driftsudgifter på 860.000 kr. Det skulle jo være 1.075 personer. Deri ligger jo, når ministeren svarer sådan, at vi kan forvente, at der i løbet af et halvt års tid eller et år kommer en ny ansøgning fra forsvarsministeren til finansudvalget for at få udgifterne dækket ind.

Vi har fået at vide, at ud af de 521 danske, der er tilbage, får de 200 hjælp fra bistandskontoret. Det vil altså sige, at ca. 40 pct. får offentlig hjælp derude. Det var unægtelig bedre at sørge for, at disse mennesker kom ud at bestille noget fornuftigt.

Noget af det mest alarmerende, synes jeg, vi har fået oplyst i udvalget, er, at der foregår bevidst momssnyderi, bevidst skattesnyderi derude. Det er et, synes jeg, ret pinligt emne, og det vil ikke kunne uddybes på en ordentlig måde inden for den taletid, jeg har, så min partifælle hr. Jørgen Junior vil uden for ordførernes række redegøre for, hvordan skatte- og afgiftsministeren efter fremskridtspartiets opfattelse forsynder sig mod denne lovgivning.

Jeg skal i øvrigt, når jeg nu af formanden har fået at vide, at jeg har brugt uhøviske udtryk i betænkingsbidraget, spørge formanden, om det er tilladt at kalde dette samfund derude for et »skraldespandssamfund«, som jeg har skrevet i betænkningen. Jeg kan forstå på formanden, at det må jeg godt – når han ikke afbryder mig. Jeg synes, det er en rimelig betegnelse . . .

Formanden:

Jeg troede, hr. Voigt vidste, at man ikke diskuterer med formanden. Hvis hr. Voigt ikke kan overholde forretningsordenen, fratager jeg ham ordet. Hr. Voigt kan fortsætte.

Voigt (FP):

Det er klart, man ikke må diskutere med formanden. Jeg kommer til at tænke på, at da jeg var dreng derhjemme og kom hjem fra skole, så sagde min mor altid til mig: »Du, Mogens, kan du ikke gå ud og tømme skraldespanden?« Og jeg tog så skraldespanden og gik ud og tømte den, og når jeg kom derud, så stod der en skraldespand derude, og den var som oftest fuld. Jeg beklager, at det er således, at jeg derhjemme har lært at betegne tingene, som de er; vi sagde altid »en skraldespand« derhjemme. Men det udtryk kan jeg forstå at man ikke må anvende her fra folkets talerstol. Man må ikke kalde en skraldespand for en skraldespand, og det beklager jeg.

Når jeg ikke må tale dansk heroppefra, og når formanden truer med at fratage mig ordet, ja, så tør jeg næsten ikke sige mere. Jeg skal nøjes med at henvise til mine taler fra den 8. februar og den 1. og 2. november i år og så blot med formandens tilladelse citere fra Billed Bladet i dag på side 31, hvor et menneske skriver ind til Billed Bladet:

»Der er noget, jeg gerne vil vide om K. B. Andersen, som overtog Karl Skyttes plads i folketinget. Han sidder og flyver rundt, som om han var stukket i enden, og så opfører han sig så mærkeligt, når en fremskridtsmand er oppe at tale. Vi var så glade for Karl Skytte. Han sad så roligt i stolen, mens vi bliver urolige, når K. B. Andersen er på skærmen.«

Og hertil svarer hr. K. B. Andersen: Ja, nu gælder det om at finde en grimasse, der kan passe.

Palle Simonsen (KF):

Jeg er glad for de bemærkninger, som folketingets formand indledte med ved behandlingen af dette forslag til folketingsbeslutning. Da vi i forsvarsudvalget skulle afgive betænkning i forbindelse med denne sag, gjorde jeg de samme betæneligheder gældende. Vi må konstatere, at vi har tradition her i huset for, at ingen blander sig i de enkelte partiers bidrag til betænkningen, men det forudsætter naturligvis, at partierne overholder en form for selvdisciplin og anstændighed, som jeg ikke mener er overholdt i denne situation. Det er beklageligt, og derfor deler jeg formandens betragtninger om, at det devaluerer hele holdningen til folkestyret og dets mulighed for at fungere, hvis dette fortsætter.

Hvad angår selve substansen i forslaget, skal jeg ikke komme med mange kommentarer. Vi har efterhånden gennem talløse debatter om Christiania fået manifesteret vores synspunkter, og ingen er vist i tvivl om, at den konservative folketingsgruppe ønsker, at Christiania skal ophøre, og derfor kan vi støtte kristeligt folkepartis forslag til folketingsbeslutning.

Gennem de mange spørgsmål, som er stillet i forsvarsudvalget under behandlingen af denne sag, mener jeg ikke at der er kommet meget nyt frem, men der er måske et par ting, der står lidt klarere, end de har gjort før.

Det ene er spørgsmålet om kriminaliteten i Christiania, hvor vi jo for kort tid siden havde en forespørgselsdebat i folketinget, hvor det blev klargjort fra regeringens side, at der ikke var nogen ændringer i udviklingen af kriminaliteten. Når man ser på besvarelserne nu, kan man nok sige, at billedet er noget mere nuanceret, end det blev opgjort i folketinget på det tidspunkt.

Det andet spørgsmål er, hvorvidt momspligten i Christiania overholdes. Der må vi naturligvis acceptere skatteministerens svar gående ud på, at momskontrollen ikke har konstateret overtrædelser. De klare tal, som vi har fået fra skatteministeren, må vi naturligvis også acceptere, men når man ser, at der gennem 5 år fra 40 virksomheder i Christiania er indbetalt 7.233 kr. i moms, så må man nok sætte et spørgsmålstejn ved, om det nu også kan holde. Det, der i hvert fald bli-

ver udgangen for vores vedkommende i denne debat, er, at der nok er grundlag for, at skatteministeren skal føre lidt stærkere kontrol mod momsopkrævningen i Christiania, end der har været indtil nu. Man kunne jo godt forestille sig, at hvis kontrollen var lige så effektiv, som den er i virksomhederne ude i den øvrige del af samfundet, så ville det være større beløb, der blev opkrævet.

Jeg skal i øvrigt ikke forlænge debatten, men bare sige, at vi er enige i, at Christiania bør ophøre. Vi henstiller til regeringen, da forslaget nu formentlig bliver forkastet, at man i hvert fald lever op til det løfte, som er givet, nemlig at inden for 2-3 år ophører Christiania.

(Kort bemærkning).

Waldorff (VS):

Hr. Voigt udtalte med rystende stemme heroppefra: noget af det værste, der foregår i Christiania, er dog det bevidste momssnyderi, det bevidste skattesnyderi. Det er simpelt hen topmålet af hykleri fra fremskridtspartiets side. Jeg vil erindre om, at hr. Glistrup startede sin skattenægterbevægelse, det, der blev til fremskridtspartiet, med at udtale, at de folk, der snød i skat, var at sidestille med frihedskæmperne under den anden verdenskrig.

Jeg vil også godt minde om, at fremskridtspartiet til det finanslovsforslag, som vi skal behandle senere på dagen, har et ændringsforslag, som går ud på at fjerne bagmandspolitiet, fordi man ikke ønsker, at det skal være forbundet med nogen form for risiko at foretage økonomiske forbrydelser.

Jeg vil godt sige, at når hr. Voigt heroppe slår sig op som den moralske samfundsstøtte på spørgsmålet om at overholde skattelovgivningen, så bliver det simpelt hen for vammelt.

Bollmann (CD):

Selv om der nu under udvalgsarbejdet er fremkommet mange svar på de mange spørgsmål, og selv om nogle af dem vel nok kan give stof til eftertanke, så er det fortsat CDs opfattelse, at Christiania skal have lov til at opløse sig selv, gerne hurtigst muligt. Vi finder, at en vedtagelse af dette forslag med eller uden ændringsforslag kun vil medføre

[Bollmann]

en ny samling af kræfter omkring Christiania, for at det kan overleve. CD har aldrig haft, og vi har fortsat ikke, sympati for eksperimentet på Bådsmadsstrædes kasernes arealer. Derfor vil vi ikke være med til at give dette eksperiment kunstigt åndedræt.

Jeg skal slutte med at sige, at et flertal af CD-gruppen vil stemme imod.

Glensgård (FP):

Hr. Schak Nielsen fra Danmarks retsforbund holdt en forholdsvis kort tale om ændringsforslaget. Det forstår jeg egentlig godt, for er der noget, der har bevist, at det retsforbund, som vi har siddende i folketinget i dag, totalt har mistet sin troværdighed, så er det selvfølgelig det forslag, som kristeligt folkeparti har fremsat.

Danmarks retsforbund sagde ved den forrige ansøgning fra forsvarsministeren vedrørende Christiania, at så var det også slut, så gav man heller ikke flere penge. Men hvem var med til at støtte forsvarsministeren ved sidste aktstykke? Ja, det var såmænd Danmarks retsforbund. Det er klart, at det får os andre til at blive bekræftet i vor tro på, at retsforbundet ikke længere kan indgå i et seriøst arbejde.

Og så er det klart, at hr. Schak Nielsen heroppefra gerne vil slå sig op på at sige, at man ikke kan lide betækningsbidraget fra fremskridtspartiet, og så i øvrigt kaste lyset på betækningsbidraget fremfor at se på de reelle problemer, nemlig de millioner kroner, som nu skal gives til Christiania, og hvor retsforbundet ved forrige aktstykke, som jeg nævnte, sagde, at nu er det slut. Men nu har vi altså retsforbundet med til igen at støtte Christiania ved det nye aktstykke fra forsvarsministeren.

Jeg skal ikke sige, at jeg ikke finder det helt rimeligt, at retsforbundet tager denne beslutning. Det er selvfølgelig op til retsforbundet selv. Men det er ikke nemt at arbejde sammen med et parti, der den ene dag går sammen med socialisterne og siger, at så er det også slut, og den næste dag er med til bevilge yderligere 6 mill. kr. Helt ærligt er det lidt vanskeligt at forstå retsforbundet, men det er selvfølgelig ikke første gang i denne folketingssamling. Det var noget nemmere i den gamle.

(Kort bemærkning).

Schak Nielsen (DR):

Jeg skal ikke forlænge debatten ret meget. Jeg vil overlade til forsamlingen at bedømme, om det er rigtigt at tage menneskelige hensyn. Det er nemlig lige præcis det, vi gør. Ikke andet.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Det var ikke spørgsmålet om at tage menneskelige hensyn. Det var spørgsmålet om at vide, hvor retsforbundet er. Den ene dag siger man, at nu giver man ikke flere tilskud, men dagen efter stemmer man for et nyt tilskud i størrelsesordenen 6 mill. kr. Det er spørgsmålet om, hvor vi har retsforbundet i denne sag. Når man nu har givet tilskud i denne sammenhæng, vil man så også i fremtiden ligge på samme linje? Ja, jeg kan selvfølgelig ikke afkræve et svar, og selv om jeg får et svar, tjener det måske ikke noget særligt formål, for hvad sker der så i overmorgen? Tager man så et nyt standpunkt?

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Når retsforbundet ved det tidligere aktstykke meddelte, at nu mente vi, at sagen var afsluttet, så var det ud fra en samlet vurdering. Når der nu foreligger en ny situation, så må det være rimeligt ud fra den samme sociale grundindstilling at sige, at så prøver vi én gang til. Der er en ganske klar linje i den stilling, retsforbundet igennem årene har haft til Christiania, og det vil der fortsat være. Jeg tror heller ikke, at fremskridtspartiet har været i tvivl om dette.

(Kort bemærkning).

Arentoft (FP):

Det er i grunden ret interessant at høre, at man angriber fremskridtspartiet for denne betænkning og sprogbrogen.

For det første er der vel ingen, der er i tvivl om, hvad der står i den betænkning. For det andet tyder det på, at man for en gangs skyld har læst en betænkning. For det tredje er det kun et angreb, man gennemfø-

[Arentoft]

rer for at dække over, at man selv egentlig sympatiserer med det og gerne ville have fulgt det, hvis man kunne – hvis man ikke på forhånd havde bundet sig til en helt anden holdning. Jeg er sikker på, at en stor del af dette tings medlemmer meget gerne så Christiania nedlagt hurtigst muligt. Men det kan man ikke, nu har man indtaget nogle holdninger, og så skal det passe.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Nu bliver det alligevel for hyklerisk, hr. Flygaard. Ved forrige aktstykke var dette folketing orienteret om, at forsvarsministeren ville komme tilbage med et nyt aktstykke med hensyn til brandsikring af Christiania. Det er ikke nogen ny situation, det stod der i det forrige aktstykke, og på det tidspunkt meddelte retsforbundet, at nu ville man ikke give mere. Så skal hr. Flygaard ikke komme og sige, at nu er der opstået en ny situation. Det var man informeret om. Jeg skal ganske vist indrømme, at det var en anden retsstatsmand, der sad i finansudvalget på det tidspunkt, men det går jeg ikke ud fra har nogen særlig betydning for retsforbundets stilling. Jeg går ud fra, at det er partiet som sådant, der udtaler sig i finansudvalget. Hr. Flygaard, det er nu sådan – jeg ved godt, man ikke må tale direkte, jeg skal undgå det, hr. formand – det er nu sådan, at det er lidt vanskeligt at forstå retsforbundets stilling i denne sag, når man på det tidspunkt, hvor man sagde stop – altså forrige gang – var informeret om, at forsvarsministeren ville komme tilbage med et nyt aktstykke i størrelsesordenen 6 mill. kr. Det vidste vi godt dengang. Dengang var det retsforbundet, der var udslagsgivende for, hvad der skulle ske, og det var retsforbundet, der på det tidspunkt gik sammen med socialisterne om at sige ja til det aktstykke. Nu er der ikke længere nogen problemer, og så fortsætter retsforbundet.

Det er lidt vanskeligt for os andre at blive ved med at anse retsforbundets stillingtagen for særlig saglig, det må hr. Flygaard trods alt kunne forstå.

Jørgen Junior (FP):

Jeg er meget tilfreds med, at hr. Palle Simonsen udtalte sin kritik af skatte- og afgiftsministerens holdning, for jeg synes i virkeligheden, der er tale om et meget alvorligt problem, der langt overskygger det meste af, hvad der ellers siges i denne måske forholdsvis ligegyldige debat om Christiania. Det kan under ingen omstændigheder være rigtigt. Der er tale om regulær svindel og bedrag, hvis 40 virksomheder på Christiania i en periode på næsten 4 år betaler alt i alt i moms 7.233 kr. Der er tale om 50 øre om dagen for samtlige virksomheder, der er tale om en opgivet omsætning på ca. 300.000 kr. årligt for 40 virksomheder, hvoriblandt der er 10 restauranter – restauranter, som alle ved har et meget stort antal besøgende. Det er simpelt hen fuldstændig uacceptabelt. Vi har i udvalget bedt ministeren om i det mindste efter at have fået disse oplysninger at meddele, at nu vil han foranstalte en undersøgelse. Man har over for toldvæsenet oplyst og fået godkendt for de 40 virksomheder, at disse i de sidste 6 kvartaler har haft en udgående afgift på 13.000 kr. i hvert eneste kvartal, altså med andre ord nøjagtig det samme beløb i 6 kvartaler. Enhver, der ved noget om momsregnskab, kan se, det er indlysende klar, tydelig svindel. Det er et meget hårdt ord at bruge, og jeg beklager at skulle bruge et så hårdt ord, men jeg vil gerne anmode ministeren om her fra talerstolen af hensyn til retsbevidstheden og for ikke at se en fortsat altødelæggende konkurrence over for andre københavnske erhvervsvirksomheder, andre københavnske restauranter, at meddele, at nu tager ministeren fat på at få ændret på dette forhold. Det er det, der er det afgørende; det er ikke, hvad der er sket hidtil.

Jeg vil godt sige til hr. Waldorff, der følte vample fornemmelser på grund af en udtalelse, som fremskridtspartiets mest fremtrædende medlem har fremsat på et eller andet tidspunkt, at det er ganske underordnet, lov er lov, og lov skal holdes, Christiania skal overholde loven. Det har Christiania ikke gjort med hensyn til toldloven og momsloven. Der er tale om bedrageri, og det er blevet godkendt af toldvæsenet. Det må ministeren tage et initiativ over for. Det er i øvrigt bilag 21, ministeren skal kigge på. Jeg tror, ministeren har tallene i hovedet.

(Kort bemærkning).

Schak Nielsen (DR):

Jeg kender ikke aktstykkerne fra finansudvalget, og jeg kunne da heller ikke tænke mig, at man refererede fra udvalgene; jeg havde forstået, at det gjorde man ikke, men det kan være, man gør det alligevel. Jeg må lige sige om min egen stilling, at den har aldrig været anderledes, hverken i Københavns kommune eller her, og den vil fortsat være sådan. Der skal fortsat tages menneskelige hensyn, og det er det afgørende.

Formanden:

En kort bemærkning til hr. Flygaard, og så går vi ellers tilbage til de øvrige indlæg.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Retsforbundet stemte for det forrige aktstykke. Hvad der er sagt underhånden oppe i finansudvalget i et tidligere møde, har jeg ikke nogen viden om, men den linje, retsforbundet har anlagt i Christianiasagen, har alle dage været den samme.

Bodil Liventhal (CD):

Da jeg ikke er enig med min folketingsgruppe, centrum-demokraterne, i, at Christiania skal have endnu en frist, i håbet om, at fristaden vil sygne hen og dermed afgå ved en stille død om 3, 6 eller 10 år, vil jeg begrunde mit standpunkt med følgende.

Gennem et personligt kendskab til narkotikaproblemet ved jeg, at børn og unge mennesker altid er sikre på at kunne købe deres forbrug af hash og narkotika i Christiania, hvor restauranterne og de såkaldte teatre på området er skjulested for store lagre af disse stoffer. Det må være de ansvarlige myndigheders og dermed folketingets opgave at standse denne koncentration af hash og narkotika på et så begrænset område. Det er børn og unge, vi skal beskytte og tage hensyn til, og ikke hash- og narkotikaforhandlerne, hvoraf mange er udlændinge, der gennem Christiania distribuerer den dødbringende gift ikke alene til Danmark, men til hele Norden. Følg blot med i Nordisk Råds rapporter om dette problem!

Det er ufatteligt, at en lille klike af velbjærgede samfundsborgere, der styrer hele Christiania, i den grad kan få det danske

folketing til at ligge på maven for deres anarkistiske synspunkter med de såkaldte sociale tabere som gidsler, samtidig med at denne minoritet ustandselig i hele sin ordflom håner det nuværende samfund, der vel nok må betragtes som et af de bedste i verden, fuldt af tilbud til enhver, der kan og vil benytte sig af den personlige frihed, der endnu findes for enhver borger her i landet til selv at bestemme, blot det sker med tilbørligt hensyn til gældende regler og love. Det er ved at blive farligt, når denne meget målrettede minoritet bruger fristaden Christiania som middel til mistænkeliggørelse af så at sige samtlige instanser i systemet, politi, domstole, behandlingssektor, erhvervsliv m. m.

Ved gennemgangen af de navne, der har skrevet under på henvendelsen til folketinget om Christianias bevarelse, må man sætte et stort spørgsmålstegn ved, om en stadslæge, overlærere, psykologer, narkokonsulenter, professorer m. fl. overhovedet er kompetente til at varetage de interesser, de netop i kraft af deres stilling må og skal varetage efter de af folketinget fastsatte love, der, det må vi da formode, er vedtaget for at beskytte de svage, de hjælpeløse i samfundet.

Det er udtryk for angst og frygt for anarkistiske kræfter, når flertallet i det danske folketing ikke tør tilslutte sig en beslutning om med rimeligt varsel at rømme Bådsmandsstrædes kaserne. Det er ikke demokrati, når knap 1.000 mennesker kan holde de højeste myndigheder i skak med trusler om vold og sanktioner. Ved et møde hos en af vore allerhøjeste myndigheder for nogle år siden vedrørende rydning af den ulovligt besatte Bådsmandsstrædes kaserne udtalte den pågældende:

»Giv mig samtlige politibetjente i hele landet, eller giv mig en hær; der vil i alle tilfælde ske blodsudgydelser.«

Det vil med andre ord sige, at regering og folketing accepterer ulovlige og voldelige midler og ignorerer saglige og menneskelige argumenter.

Til sidst ville det være interessant at vide, om skatte- og afgiftsministeren vil stille sig lige så velvilligt over for de mindre erhvervsdrivende som over for de erhvervsdrivende i Christiania. I tusindvis af mindre virksomheder, hvor mand og kone arbejder flittigt næsten døgnet rundt, kan i en nedgangsperiode

[Bodil Liventhal]

få sat segl på døren, hvis moms og afgifter ikke betales på dato. Samtidig vil der omgående blive foretaget udpantning. Denne trussel må mange leve med år ud og år ind. Jeg hører selv til de mindre erhvervsdrivende, så jeg kender problemet. Derfor spørger jeg på samtlige mindre erhvervsdrivendes vegne, om vi i tilfælde af likviditetsvanskeligheder kan forvente samme forstående velvilje fra myndighedernes side som erhvervsfolkene i Christiania, der ustandselig får henstand, når det drejer sig om betaling af moms og afgifter. Kan vi ikke forvente det, og accepterer vore myndigheder, regering og folketing, fortsat, at Christiania skal indtage en særstilling, ikke alene hvad moms og afgifter angår, men også på hele hash- og narkotikaområdet, må opfattelsen være den, at her har vi en regering og et folketing, der ønsker ghettoer i Danmark, et system, der nedværdiger og håner ikke alene det enkelte menneske, men de grundlæggende demokratiske principper.

Derfor tilslutter jeg mig kristeligt folkepartis forslag om lukning af Christiania på rimelige vilkår.

Jens Møller (KrF):

Jeg vil også gerne beklage sprogbrugen i fremskridtspartiets betækningsbidrag. Man kan sige, det er af hensyn til folketingets værdighed. Det er ikke af hensyn til vores værdighed – vi, der tilfældigvis sidder herinde i øjeblikket – vi er jo ingenting i denne forbindelse, men folketinget er jo en slags symbol på folkestyret, og derfor er det i virkeligheden ikke os herinde, det er en fornærmelse imod, når man bruger det sprog, det er reelt en fornærmelse mod det, som man næsten kunne kalde det kongelige danske folk.

Men der er også en anden grund til at være ked af den sprogbrug, nemlig at den mere eller mindre dækker over indholdet. Vi kan jo se, at debatten her i dag ikke har gået på indholdet, men kun på formen. Man har hængt sig i formen og har derved kunnet undgå at debattere indholdet, og det er egentlig en skam, for der står jo mange sandheder i det betækningsbidrag om forholdene derude i Christiania.

Alt ser nu ud til, at folketinget om lidt ved afstemningen vil forkaste dette forslag, og det kan jeg kun beklage dybt. Det betyder, at man i dette folketing endnu en gang vil næg-

te at tage lighed for loven alvorligt, og det betyder – hvad der måske er mindst lige så vigtigt – at man nægter at tage ansvaret for de mennesker derude i Christiania. Jeg kan ikke lade være at stille mig selv det spørgsmål: hvor mange flere af Danmarks ungdom skal gå til grunde, før dette ting vil erkende sandheden om Christiania og træffe de nødvendige forholdsregler?

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Nu kunne det måske være rart at få hr. Ib Christensen ud af busken. Jeg forstår, at man i retsforbundet ikke kommunikerer om de aktstykker, man sidder og behandler i finansudvalget. Jeg forstod på hr. Schak Nielsen, at han ikke havde kendskab til, hvad man rent faktisk tog stilling til. Jeg kan sige til hr. Flygaard – uanset om der nu måtte være en kommunikationsbrist blandt de 6 medlemmer – at det er ikke noget, der er sagt underhånden i finansudvalget, at retsforbundet ikke ville give yderligere støtte. Det er såmænd sagt offentligt, hr. Flygaard. Det er såmænd sagt i folketinget, hr. Flygaard. Det kan hr. Flygaard slå op i folketingets forhandlinger og se. Selv om hr. Flygaard på det tidspunkt ikke var medlem af folketinget, er han rent faktisk i stand til at læse sig frem til sit partis holdning.

Selv om hr. Schak Nielsen måtte have en eller anden personlig opfattelse, går jeg stadig væk ud fra, at hr. Schak Nielsen i normal tale må betragtes som retsstatsmand. Når vi hører retsforbundet sige nej til yderligere bevillinger til Christiania, så går vi ud fra, at det er retsforbundet, og vi går ud fra, at hr. Schak Nielsen taler på retsforbundets vegne. Det var ganske vist ikke hr. Schak Nielsen, der sagde nej på det tidspunkt, men alligevel undrer det en lille smule, at retsforbundet nu har taget en anden stilling. Men det har man da lov til, det skal jeg ikke benægte på nogen måde. Det var måske rart for en gangs skyld at få formanden for disse 6 medlemmer på talerstolen og bekræfte, om retsforbundet fremover ønsker at fortsætte bevillingerne til Christiania. Det er rart for os at vide, om det er hr. Flygaard – der er inde som suppleant – som har en selvstændig mening, eller det er det tidligere finansudvalgsmedlem, som udtrykte retsforbundets

[Glensgård]

mening. Det må dog være et rimeligt krav fra os andre at få at vide, hvor vi har retsforbundet i den pågældende sag.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne sige til hr. Glensgård, at det er muligt, det også er sagt under folketingets forhandlinger, det har jeg ikke præsent på nuværende tidspunkt, men hr. Glensgård selv startede med at referere fra finansudvalgets møde, og det er min opfattelse, at det er noget, man normalt ikke gør. Jeg vil gerne føje til, at hvad der kommer som en henkastet bemærkning over bordet oppe i finansudvalget, når der er taget stilling til et aktstykke, er det ikke normalt at man referer fra folketingets talerstol.

Det er ikke mit standpunkt i Christiania, jeg har gjort rede for, det er retsforbundets standpunkt, jeg har gjort rede for. Retsforbundets standpunkt har stadig været det samme: at vi har en positiv social forståelse over for det, man kalder Chistianiproblemet.

Poulsgaard (FP):

Nu må disse julelege til at holde op. Hr. Palle Simonsen vil slå sig til ridder på at værne folketingets værdighed. Jeg vil erindre hr. Palle Simonsen om, at det var hr. Palle Simonsens partifælle, der i sin tid åbnede op for den forsimpning af det danske sprog, vi kan se hver eneste dag i ugeblade, aviser og andre steder. Det tror jeg ikke hr. Palle Simonsen vil benægte. Men hr. Palle Simonsen har jo så travlt med at værne om sproget. Man må ikke kalde pjat for pjat; jeg ved snart ikke, hvad man må herinde. I folkets sale skal folkets stemme tale . . .

Formanden:

Jeg beder hr. Poulsgaard holde sig til det, der er emnet.

Poulsgaard (FP):

Ja men okay, hr. formand.

Formanden:

Og eventuelt udtrykke sig på dansk; okay er engelsk.

Poulsgaard (FP):

Hvad er så essensen? Essensen er netop det, som hr. Jens Møller var inde på. Der står mange sandheder i det betænkingsbidrag, men fordi man ikke må tale med folkets stemme herinde – man må heller ikke tale engelsk, kan jeg forstå – så afholder man sig fra at stemme for det, der er rigtigt. Ja men skulle vi ikke repræsentere befolkningen? Skulle vi føle os så fine, at vi ikke kan skrive og snakke det sprog, som almindelige mennesker snakker?

Jeg synes, hr. Palle Simonsen skulle lade være med at belære os om, hvad der er god sprogbrug herinde i folketingssalen; fremskridtspartiet bestemmer selv, hvad sprog vi bruger, vi har endnu ikke fået indført censur herinde, selv om det er lige ved at være på vippen.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Det var hr. Jørgen Juniors bemærkninger, der kaldte mig herop. Jeg føler i og for sig næsten trang til at takke hr. Jørgen Junior, fordi der bliver lejlighed til at rette nogle af de misforståelser, der har været fremført under denne debat. Bl. a. den udtryksform, som er benyttet i betænkningen, kunne give et helt forkert indtryk af det, der er foregået under det samråd, jeg havde med forsvarsudvalget om Christiania. Hvad var det, der blev sagt under samrådet om Christiania? Der blev sagt for det første, at omsætningen derude ikke kan vurderes på de 7.200 kr., som man taler om. Der har været en samlet udgående moms på 184.000 kr. og en indgående moms på 176.000 kr. Hvis man regner det op, giver det et betydeligt omsætningsbeløb, alt efter hvilke procenter man regner det op med. Det kommer an på, hvordan man har det tilrettelagt.

Det, som blev sagt under samrådet, i forbindelse med, hvorvidt man har overtrådt momsloven i Christiania, var, at i 1975 blev der foretaget en moms kontrol i Christiania, og der blev under denne moms kontrol ikke konstateret nogen uregelmæssigheder. Christiania er inde under normal kontrol som alle andre virksomheder, og med visse mellemrum foretages der kontrol i Christiania. Derfor må jeg tilbagevise de horrible påstan-

[Ministeren for skatter og afgifter]

de og den formulering, der er anvendt i betænkningen.

Vi har for øvrigt den regel – men det ved hr. Jørgen Junior måske ikke – at hvis man citerer en minister fra et samråd, så forelægger man for ministeren, om den formulering, man bruger, er i overensstemmelse med de udtalelser, der er faldet. Jeg har ikke fået forelagt noget; i så fald ville jeg selvfølgelig have sagt, at der var tale om noget af en fordrejning af det, der blev sagt i samrådet.

Jeg beklager i og for sig, at man bruger en sådan fremgangsmåde fra fremskridtspartiets side.

(Kort bemærkning).

Jørgen Junior (FP):

Jeg beklager meget, at skatte- og afgiftsministeren ikke kan se, der er noget galt. Det er noget, der har noget at gøre med retssikkerheden for alle danske momsregistrerede virksomheder. Når der tales om omsætningen, så er det korrekt – og det nævnte jeg også i mit indlæg – at der er tale om en samlet omsætning på ca. 300.000 kr. årligt for 40 virksomheder eller en omsætning, der maksimalt er ca. 20 kr. om dagen. Når det her fra folketings talerstol siges, at dette tal kun kan indelbære, at der er tale om momssvindler – det er et meget hårdt ord – vil jeg ganske alvorligt anmode ministeren om at tage et initiativ i stedet for at prøve at affærdige det. Lad alt det gamle være glemt, det er måske ikke så væsentligt, men det må være væsentligt nu, at der kommer rimelige forhold, der ikke medfører en fuldstændig uanstændig konkurrence og en fuldstændig uanstændig mangel på lighed i forhold til samtlige andre danske erhvervsvirksomheder. Det kan ikke være meningen, at man godkender en meget beskeden omsætning og en forbavsende høj indgående afgift i forhold dertil, simpelt hen blot fordi det er Christiania. Lad Christiania være, hvad Christiania vil være, o.k., det har været diskuteret her til hudløshed, men det kan ikke være rimeligt, at Christianias erhvervsliv i den grad skal begunstiges. Hvor går alle de momspenge hen, som ellers kunne være gået i statskassen? Der må også være tale om skattebedrageri, de to ting hænger jo sammen. Går de til sorte bagmænd? Går de til prostitution og narkotika? Det er sådan nogle ting, skatte- og afgiftsministeren reelt

gør sig medansvarlig i, såfremt skatte- og afgiftsministeren ikke nu tager et initiativ.

Derfor vil jeg endnu en gang opfordre skatte- og afgiftsministeren – på trods af en vis form for stolthed; jeg har næsten indtryk af stædighed, som er urimelig i dette tilfælde – til, at man nu tager hånd i hanke med det problem, der reelt findes. Lad hellere være med at benægte det. Det står jo sort på hvidt, at problemet er til stede.

Rehn (FP):

Der er med baggrund i denne Christiania-debat et ord, som hele tiden fra folkets talerstol er blevet misbrugt, og det ord er værdighed. Det er min opfattelse, at det med baggrund i, hvad der foregår i Christiania, er ganske uværdigt, når statsadvokaten i disse dage forbereder en straffeekspedition mod ca. 300 fiskere, som i deres fortvivlelsens selvhjælp har været nødt til at påkalde sig opmærksomheden i folket. Det er folk, der vil arbejde. Deres eneste forbrydelse er, at de vil understrege, at de vil svare enhver sit, sådan som de altid har gjort. Derfor vil jeg sige, at de samme partier, som om lidt vedtager, at Christiania skal fortsætte, skylder at tilbagekalde denne straffeekspedition mod landets flittige fiskere. Hvis de ikke gør det, så krænker disse partier simpelt hen folkets retsbevidsthed.

Voigt (FP):

Det er rigtigt, at ordet værdighed er blevet anvendt flere gange i debatten, og man har voldsomt kritiseret den sprogbrug, som er anvendt i betækningsbidraget, men man har ikke hørt én eneste tilbagevisning af nogen af de ord, der er brugt. For ikke at komme i konflikt med formanden vil jeg gerne spørge formanden: må jeg have lov til at citere fra betænkningen, hvad en tidligere Christiania-minister har skrevet, hvad tidligere forsvarsminister Erling Brøndum har skrevet? Jeg beder om tilladelse til at citere, hr. formand.

Formanden:

Det ærede medlem kender forretningsordene og må selv finde ud af det. Jeg skal nok påtale, hvis den overtrædes.

Voigt (FP):

[Voigt]

Så vil jeg gerne citere fra Horsens Folkeblad, hvor tidligere forsvarsminister, hr. Brøndum skrev den 10. oktober:

»I Christianias lune herskerboliger er der den varme åbenhed, som drømmen næres af. Udenfor er der, som der hele tiden mere eller mindre har været – kun et skraldespandssamfund, hvor vold og narko hersker.«

Jeg vil også gerne citere, hvad Aalborg Stiftstidende skrev den 14. oktober 1978:

»Ud i den smukke sensommerdis synes de sidste rester af fællesskabets rygstød at være fordultet. Efterladende en hørm af menneskelig elendighed omkring heroinhandlerne.«

Jeg vil også gerne citere, hvad Dagbladet fra Holstebro skrev den 21. oktober 1978:

»Derfor bør det danske samfund tage sig sammen til at fjerne denne kræftsvulst så hurtigt som muligt. Det indre sammenbrud i Christiania kan forhåbentlig vække politikere til dåd.«

Det er udtryk, som er blevet påtalt her i dag som uværdige. Jeg vil gøre opmærksom på, at det er ikke Ekstra Bladet, jeg har citeret fra, det er en upolitisk, seriøs avis som Aalborg Stiftstidende, det er to aviser, som tilhører venstrepressens bureau, og som beteges som seriøse. Altså må jeg sige til de dagblade, der er citeret her i betækningsbidraget: de er uværdige i deres sprogbrug, de forsimples det danske sprog, de trækker det ned på et niveau, hvor det ikke hører hjemme. Jeg beder de dagblade lægge sig formandens ord på sinde, når de fremtidigt skriver i deres aviser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Jeg kan på baggrund af hele forhandlingen kun beklage, at enkelte medlemmer af dette ting søger at finde enhver vej til at forsimple det sprog, der føres her i tinget.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 47 stemte for, 127 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Den sidste sag på dagsordenen var:

268 Ft

4) Fortsættelse af tredje behandling af:

Forslag til finanslov for 1979.

(Lovforslag nr. L 1. Fremsat 3/10 78. Første behandling 5/10 78. Betænkning 12/10 78. Anden behandling 7/11 78. Tillægsbetænkning 22/11 78. Foregående del af tredje behandling (forhandling om ændringsforslagene) 13/10 78).

I tillægsbetænkningen var der stillet 564 ændringsforslag (nr. 1–564).

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag (nr. 565) af Palle Simonsen (KF).

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 8 ændringsforslag (nr. 566–573) af Grethe Philip (RV).

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 48 ændringsforslag (nr. 574–621) af finansministeren.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 3 ændringsforslag (nr. 622–624) af Steen Folke (VS).

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1109 ændringsforslag (nr. 1001–2109) af Svend Andersen (Rosk. a.) (FP) og Glensgård (FP).

Følgende af ovennævnte ændringsforslag var taget tilbage: nr. 5, 56, 102, 129, 213, 254, 308, 483 og 567.

(Tillægsbetænkningen med bilag og ændringsforslagene uden for betænkningen er optaget i Folketingstidende, tillæg D).

Formanden:

Det er nu afstemningen over ændringsforslagene, det drejer sig om. Alle medlemmer ved jo fra tidligere lignende lejligheder, at det er en lidt anstrengende eksercits, vi står over for, og jeg beder om, at der er så megen ro i salen, at det ikke bliver unødigt svært både for medlemmerne og for staben heroppe at finde ud af, hvordan der stemmes, så vi kan være helt sikre på resultaterne.

Man gik til afstemning om ændringsforslagene.

Afstemning

Til § 1. Skatter og afgifter.

Ændringsforslag nr. 1001